

ÎNCHEIERE

05 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Victor Burduh
Maria Ghervas

examinând recursul, declarat de către Igor Vignan,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Igor Vignan împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, încasarea prejudiciului material și moral,

împotriva încheierilor din 14 august 2018 și 25 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău prin care nu s-a dat curs apelului depus de Igor Vignan, s-a restituit apelul din motivul neîndeplinirii indicațiilor instanței,

constată:

La 08 septembrie 2017 Igor Vignan a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, încasarea prejudiciului material și moral în sumă de 10 000 000 lei.

Prin hotărârea din 27 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Igor Vignan. (f.d. 62, 66-70)

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 25 iulie 2018 Igor Vignan a depus cerere de apel nemotivat, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii din 27 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Prin încheierea din 14 august 2018 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de către Igor Vignan, acordându-i apelantului un termen de 10 zile de la data recepționării încheierii pentru a prezenta apel motivat redactat în limba de stat, fiindu-i explicat apelantului ca dacă nu va îndeplini în termen indicațiile din încheierea judecătorească, cererea de apel va fi restituită fără examinare. (f.d.77-80, vol.II).

La 24 septembrie 2018 Igor Vignan a depus cererea de apel motivată în limba rusă. (f.d.85-88, vol.II)

Prin încheierea din 25 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel declarată de Igor Vignan, din motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel în conformitate cu art.368, alin.(1) Cod de procedură civilă. (f.d.90-94, vol.II)

Nefiind de acord cu încheierile din 14 august 2018 și 25 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, la 09 noiembrie 2018 Igor Vignan a depus cerere de recurs, prin care a solicitat casarea încheierilor instanței de apel.

În motivarea recursului Igor Vignan a indicat că, obligându-l să prezinte cererea de apel cu traducere în limba de stat, instanța de apel a admis o discriminare în privința sa și a încălcat dispozițiile art. 6 din Legea nr. 3465 din 01 septembrie 1989 „cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul RSS Moldovenești”. De asemenea, recurentul a opinat că instanța de apel a ignorat decizia din 01 aprilie 2010 a Curții Supreme de Justiție emisă pe cauza nr. 2re-135/10, prin care s-a constatat că cetățenii Republicii Moldova sunt în drept de a înainta acțiuni redactate atât în limba de stat, cât și în limba rusă. Astfel, prin obligarea sa de a prezenta cererea de apel redactată în limba de stat i s-a limitat accesul liber la justiție.

Conform prevederilor art. 425 Cod de procedură civilă termenul de declarare a recursului împotriva încheierii prin care s-a restituit apelul este de 15 zile de la comunicarea încheierii contestate de recurent.

Materialele cauzei atestă că încheierile Curții de Apel Chișinău au fost pronunțate la 14 august 2018 și la 25 octombrie 2018. Igor Vignan a contestat încheierile cu recurs la 09 noiembrie 2018, în termen.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a restitui recursul din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 436 Cod de procedură civilă recursul se depune de persoanele menționate în art. 430 CPC, cu respectarea condițiilor prevăzute la art. 437 CPC.

Conform art. 426¹ alin. (1), lit. (b¹) Cod de procedură civilă instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs nu corespunde prevederilor art. 437 alin.(1).

Colegiul reține că, Igor Vignan la 25 iulie 2018 a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 27 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

La 14 august 2018 Curtea de Apel Chișinău nu a dat curs cererii de apel depuse de Igor Vignan, acordându-i un termen de 10 zile din data recepționării încheierii în cauză pentru a prezenta apelul motivat redactat în limba de stat, fiindu-i explicat că în cazul în care nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

Prin încheierea din 25 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cererea de apel depusă de Igor Vignan a fost restituită, pe motivul că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1) Cod de procedură civilă.

Instanța de recurs menționează că la 09 noiembrie 2018 Igor Vignan a declarat recurs împotriva încheierilor din 14 august 2018 și 25 octombrie 2018 a

Curții de Apel Chișinău. Recursul este redactată într-o altă limbă decât limba oficială în care se desfășoară procesul, fără a anexa traducerea acestuia în limba de stat.

Instanța de recurs remarcă că, prin Hotărârea nr. 17 din 04 iunie 2018 a Curții Constituționale a Republicii Moldova a fost constatată desuetudinea Legii nr. 3465 din 01 septembrie 1989 cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul Republicii Sovietice Socialiste Moldovenești.

Curtea a notat că potrivit art. 74 alin. (1) din Legea nr. 100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative, efectul constatării desuetudinii unei legi presupune încetarea acțiunii sale, tot așa cum se întâmplă în cazul abrogării ei.

În conformitate cu art. 13, alin.(1) din Constituția Republicii Moldova limba de stat a Republicii Moldova este limba moldovenească, funcționând pe baza grafiei latine.

Articolul 118 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova și art. 9 alin. (1) din Legea cu privire la organizarea judecătorească statuează că procedura judiciară se desfășoară în limba moldovenească.

Colegiul reține că prevederi similare celor constituționale precizate se conțin și în art. 24 alin. (1) Codul de procedură civilă, conform căreia judecarea cauzelor civile în instanțele judecătorești se desfășoară în limba moldovenească.

Astfel, sensul autentic al normelor citate supra evocă principiul utilizării limbii oficiale, care impune o condiție ca judecarea cauzelor să aibă loc în limba oficială a statului.

Din cele menționate rezultă că documentele procesuale judiciare se întocmesc în mod obligatoriu și în limba moldovenească. Cetățenii care nu posedă sau nu vorbesc limba de stat au dreptul să se exprime în limba maternă în cadrul procedurilor judiciare, chiar și în ipoteza în care cunosc limba de stat, fiind un beneficiu legal acordat acestora. Totodată, dreptul de a se exprima în limba maternă în cadrul procedurilor orale desfășurate în fața instanței judecătorești, include și dreptul de a întocmi și înainta în instanță acte de procedură sau alte cereri în această limbă.

Instanțele de judecată nu se pot preocupa de traducerea cererilor înaintate instanței (de chemare în judecată, apel sau recurs) dintr-o altă limbă decât în limba de stat din simplul considerent că această pretinsă obligație depășește cadrul împuternicirilor de a înfăptui justiția în mod imparțial și echidistant. Obligația instanței de judecată este de a asigura participanții la proces să ia cunoștință de actele, de lucrările dosarului și să vorbească în judecată prin interpret, în cazul când nu cunosc limba de stat.

Din considerentele expuse supra și având în vedere că cererea de recurs depusă de Igor Vignan împotriva încheierilor din 14 august 2018 și 25 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău este redactată într-o altă limbă decât limba oficială a procesului și nu este însoțită de traducere, în conformitate cu prevederile art. 426¹ alin. (1), lit. (b¹) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a restitui recursul declarat de Igor Vignan, deoarece nu corespunde prevederilor art. 437 alin. (1) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 269-270, art. 426¹ alin. (1), lit. (b¹), Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se restituie recursul declarat de către Igor Vignan împotriva încheierilor din 14 august 2018 și 25 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Victor Burduh

Maria Ghervas